

Ämneslärarprogrammet i Linköping

Studiehandledning

Utbildningsvetenskaplig kärna 5

Sociala relationer och lärares ledarskap, 7,5 hp

Termin: HT 2018
Kurskoder: 93UK51 Ämneslärare, 7-9 & Gy

FÖRORD

Att arbeta som lärare i skolan handlar i hög utsträckning om att leda grupper av elever och att skapa ett klassrumsklimat som möjliggör lärande. Mot bakgrund av detta är det viktigt för lärare att förvärva kunskaper om ämnen som socialisation, grupprocesser, identitet, ledarskap, konflikthantering och mobbning. I utvecklandet av UK5, *Sociala relationer och lärares ledarskap*, har ambitionen varit att konstruera en kurs som bidrar till att rusta blivande lärare med många användbara kunskaper inför det kommande arbetet.

Syftet med denna studiehandledning är att underlätta studierna genom att tydliggöra kursens mål, innehåll och examinationsformer. Studiehandledningen ska ses som ett levande dokument, som med lärarnas och studenternas hjälp kan förbättras. Synpunkter är därför välkomna såväl under som efter kursen.

Lycka till med studierna.

Paul Horton

Kursansvarig

INNEHÅLL

MÅL	4
INNEHÅLL OCH UPPLÄGG	5
FÖRELÄSNINGAR.....	6
OBLIGATORISKA SEMINARIER.....	7
EXAMINATION OCH OBLIGATORISKA MOMENT	8
OMEXAMINATION	11
BETYGSKRITERIER.....	12
LITTERATUR.....	13
KURSVÄRDERING.....	15
KONTAKTINFORMATION.....	16

MÅL

I kursplanen anges de kunskaper varje student förväntas ha tillägnat sig efter att ha bedrivit fem veckors heltidsstudier. Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- behärska vetenskapliga begrepp kring socialt samspel, ledarskap, konflikter och mobbning.
- urskilja sociala faktorer som kan påverka elevers psykosociala hälsa och lärande i skolan.
- diskutera olika principer för ledarskap i klassrummet.
- redogöra för olika strategier för konflikthantering.
- beskriva olika metoder för att förebygga och hantera mobbning och kränkningar i skolan.
- relatera teoretiska kunskaper kring socialt samspel, ledarskap, konflikter och mobbning till lärares arbete.

INNEHÅLL OCH UPPLÄGG

Kursen består av fyra delområden, som i sin tur inkluderar en rad olika ämnen och teman.

I listan nedan presenteras de fyra delarna samt något av innehållet i respektive del.

Del 1: Ledarskap:

- Ledarstilar, ledarideal, ledarpraktiker.
- Värdegrundsarbete, etik och makt.
- Klassrumsledning.

Del 2: Sociala relationer i skolan:

- Grupproller, grupstryck, grupptänkande.
- Deindividualisering och dehumanisering.
- Prosocialt beteende.

Del 3: Konflikthantering:

- Grundläggande konfliktkunskap.
- Konflikthanteringsmetoder.
- Medling.

Del 4: Mobbning:

- Mobbning som fenomen.
- Olika teoretiska perspektiv på mobbning.
- Att hantera mobbning.

I kursen kommer ovanstående delar inte att behandlas helt separerade från varandra, eftersom innehållet i varje del ofta kan relateras till de andra delarna. Kursinnehållet behandlas genom föreläsningar och obligatoriska seminarier, och mentorstrimman enligt nedanstående schema. Enskilda föreläsningar och seminarier kan flyttas till andra dagar än de som anges nedan. Ta därför för vana att alltid kontrollera eventuella förändringar i TimeEdit.

Vecka	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
34	Kursintro 10–12 (PH) Infosök i KYPC 13–15, 15–17 (SL & MW)	Föreläsning 13–15: Ledarskap i klassrummet (AS)		Seminarium 09–12, 13–16: Ledarskap (DG & ÅHW)	
35		Mentorstrimman 13–15, 15–17 (ÅHW)	Föreläsning 10–12: Det sociala livet i skolan (RT)	Seminarium 10–12, 13–15: Sociala relationer (DG)	
36	Föreläsning 13–15: Konflikthantering (AS)	Mentorstrimman 13–15, 15–17 (ÅHW)		Seminarium 10–12, 13–15: Konflikter (SKL & ÅHW)	
37	Föreläsning 08–10: Mobbning (PH)	Seminarium 10–12, 13–15: Mobbning (PH)	Föreläsning 10–12: Antimobbningsprogram i skolan (SKL)	Seminarium 09–12, 13–16: Metoder i skolan (SKL & ÅHW)	
38	Salstenta 14–17				Presentationer 10–16 (DG & SKL)

Andrzej Szklarski (AS); Daniel Gustafsson (DG); Marie Wiberg (MW); Paul Horton (PH); Robert Thornberg (RT); Sofia Kvist Lindholm (SKL); Solveig Lundin (SL); Åsa Howchin Wallén (ÅHW).

FÖRELÄSNINGAR

Följande föreläsningar, inklusive introduktionen och informationssökningen, ingår i kursen (för tid och lokal, se TimeEdit):

Kursintroduktion – Paul Horton

- **Innehåll:** Redogörelse för kursens upplägg, indelning i arbetsgrupper, m.m.
- **Förslag på läsning:** Studiehandedningen.

Informationssökning – Solveig Lundin och Marie Wiberg

- **Innehåll:** Hur du söker internationella artiklar, verktygstips, referenshantering m.m.
- **Förslag på läsning:** Utforska bibliotekets hemsida.

Ledarskap i klassrummet – Andrzej Szklarski

- **Innehåll:** Denna föreläsning handlar om lärarens ledaruppgifter i klassrummet. Olika aspekter i ledaruppgifterna behandlas, liksom strategier för kontroll i klassrummet, relationen mellan ledarstilar och kontrollstrategier samt olika sätt att förebygga beteendeproblem bland eleverna.
- **Förslag på läsning:** Aspelin (2014); Ogden (2003); Samuelsson (2017, kap. 2); Samuelsson & Colnerud (2015); Thornberg (2013, kap. 3).

Det sociala livet i skolan – Robert Thornberg

- **Innehåll:** Denna föreläsning handlar om social påverkan, gruppsyck, normer och social identitet kopplat till skolan. Föreläsningen belyser även skolklimatets och lärar-elevrelationernas betydelse för hur eleverna beter sig i och utanför klassrummet samt för deras studieprestationer.
- **Förslag på läsning:** Thornberg (2013, kap. 1–2, 4–8, 11).

Konflikthantering – Andrzej Szklarski

- **Innehåll:** Denna föreläsning handlar om strategier för konflikthantering. Olika teman inkluderar konfliktupplevelse och konflikthantering; kreativ förhandling; tredje part i konflikthantering; diagnosens betydelse; medling i konflikthantering.
- **Förslag på läsning:** Ekeland (2006); Eklund & Fältsjö (2013); Ellmin (2008); Hakvoort (2012, s. 19–26 & 33–42); Szklarski (2007); Thornberg (2013, kap. 9).

Mobbning – Paul Horton

- **Innehåll:** Denna föreläsningen handlar om mobbning och behandlar de individualpsykologiska, socialpsykologiska, socioekologiska, och sociologiska perspektiv på mobbning.
- **Förslag på läsning:** Eriksson et al. (2002); Horton (2016); Horton (2018); Pascoe (2013); Thornberg (2013, kap. 10); Thornberg (2018).

Antimobbningsprogram i skolan – Sofia Kvist Lindholm

- **Innehåll:** Denna föreläsning handlar om metoder som används i svenska skolor för att förebygga och motverka mobbning samt för att främja elevers psykosociala välbefinnande. Föreläsningen är indelad i tre delar: (1) översikt över vanligt förekommande program, (2) kritiska perspektiv på interventionsprogrammen, samt (3) svårigheter och möjligheter med att omsätta programmen i den praktiska skolkontexten.
- **Förslag på läsning:** Brolin Låftman, m. fl. (2013); Brå (2009); Kvist Lindholm (2017); Skolverket (2011); Svahn (2012); Sveriges Riksdag (2010, kap. 6).

OBLIGATORISKA SEMINARIER

Nedanstående fem obligatoriska seminarier ingår i kursen (för tid och lokal, se TimeEdit).

Varje frånvarotillfälle måste tas igen genom en kompletteringsuppgift.

Ledarskap

- **Lärare:** Daniel Gustafsson och Åsa Howchin Wallén.
- **Innehåll:** Varje arbetsgrupp tilldelas frågor om ledarskap av ansvarig lärare. Studenterna förbereder sig innan seminariet för att hålla en presentation, där man redovisar svar på frågorna utifrån kurslitteraturen, andra källor och egen erfarenhet. Varje presentation bör ta cirka 10 minuter. Efter varje presentation får övriga deltagare ställa frågor, göra inlägg, komma med reflektioner, osv.
- **Förslag på läsning:** Aspelin (2014); Ogden (2003); Samuelsson (2017, kap. 2); Samuelsson & Colnerud (2015); Thornberg (2013, kap. 3).

Sociala relationer

- **Lärare:** Daniel Gustafsson.
- **Innehåll:** Seminariet utgår från fallet ”Den dubbla våldtäkten”. Varje arbetsgrupp förbereder sig inför seminariet genom att diskutera fallet och skapa en ”mindmap” med teorier och begrepp från litteraturen som de anser är relevanta för att förstå och analysera fallet. Under seminariet skapas tvärgrupper där medlemmarna redogör för sin ”mindmap” och presenterar sina analyser. Seminariet avslutas med en gemensam diskussion.
- **Förslag på läsning:** Thornberg (2013, kap. 1–2, 4–8, 11).

Konflikter

- **Lärare:** Sofia Kvist Lindholm och Åsa Howchin Wallén.
- **Innehåll:** Seminariet utgår från olika fall/dilemman. Vid seminariet presenterar de olika arbetsgrupperna hur de har tolkat och analyserat sitt tilldelade fall, samt visar och redogör för sin mindmap. Varje presentation bör ta cirka 10 minuter. Efter respektive presentation genomförs en diskussion i helgrupp, där övriga studenter får ställa frågor och ge sina reflektioner kring hur fallet skulle kunna förstås och hanteras.
- **Förslag på läsning:** Ekeland (2006); Eklund & Fältsjö (2013); Ellmin (2008); Hakvoort (2012, s. 19–26 & 33–42); Szklarski (2007); Thornberg (2013, kap. 9).

Mobbning

- **Lärare:** Paul Horton.
- **Innehåll:** Seminariet är diskussionsbaserat. Inför detta seminarium ska varje arbetsgrupp skicka tre diskussionsfrågor kopplade till tre olika texter till lärarens email adress (paul.horton@liu.se). Deadline för inskickning av diskussionsfrågorna är fredag den 7:e september, kl.12.
- **Förslag på läsning:** Eriksson et al. (2002); Horton (2016); Horton (2018); Pascoe (2013); Thornberg (2013, kap. 10); Thornberg (2018).

Metoder i skolan

- **Lärare:** Sofia Kvist Lindholm och Åsa Howchin Wallén.
- **Innehåll:** Seminariet handlar om att prova olika metoder som används i skolan för att förebygga och motverka mobbning. Vid seminariet granskas och diskuteras även handlingsplaner mot kränkande behandling. Varje arbetsgrupp förbereder sig inför seminariet genom att läsa igenom handlingsplanerna och besvara tillhörande frågor med hjälp av kurslitteraturen.
- **Förslag på läsning:** Brodin Låftman, m. fl. (2013); Brå (2009); Kvist Lindholm (2017); Svahn (2012); Skolverket (2011); Sveriges Riksdag (2010, kap. 6).

EXAMINATION OCH OBLIGATORISKT MOMENT

Kursen examineras genom en skriftlig tentamen och en visuell redovisning. Dessutom ingår seminarier serien som ett obligatoriskt moment. Dessa moment har följande provkoder:

- STN1 Skriftlig tentamen: salstenta, 5 hp, U-VG.
- VRE1 (Gy-lärare) VRE2 (7-9-lärare): Visuell redovisning: presentation, 2,5 hp, U-G.
- OBL1 Obligatoriskt moment: deltagande i seminarier serien, D.

Salstenta 17 september, kl. 14-17

För att kunna förstå och hantera en komplex social miljö i skolan behöver läraren skaffa sig en bred beläsenhet inom motsvarande utbildningsvetenskapliga kunskapsområde. Det första examinerande momentet, som innebär att studenterna skriver en salstenta, avser att kontrollera att studenten kan redogöra för det centrala innehållet och de centrala begreppen i kurslitteraturen.

För att få delta i salstentan behöver studenten anmäla sig. I regel är sista anmälningsdag **senast tio (10) dagar före tentamensdatum**, men då avvikelser kan förekomma är det viktigt att studenten själv kontrollerar detta. Gå in på *Studentens tentamensguide*: <http://www.student.liu.se/tenta/regler?l=sv>. Där finns all information studenten behöver för att anmäla sig till och kunna delta i tentamen.

Inga hjälpmedel förutom penna, suddgummi och blankt papper är tillåtna. Skrivtiden är maximalt 3 timmar.

Möjliga betygsgrader på salstentan är U, G och VG. För att erhålla betyget G eller VG måste studenten kunna visa att han eller hon uppfyller betygsriterierna (se nedan). Ingen möjlighet till komplettering ges till studenter vars presentation bedöms ligga under G-nivån.

Tentautlämning, se: <https://www.ibl.liu.se/student/tentautlamning?l=sv>

Presentation 21 september, kl. 10-16

För att kunna stärka sin professionella kompetens (vetenskapligt, didaktiskt, reflexivt, osv.) behöver varje lärare utveckla en förmåga att tillgodogöra sig internationell utbildningsvetenskaplig forskning. Det andra examinerande momentet, som innebär att studenterna skapar visuella presentationer, syftar till att utveckla och examinera denna förmåga. Samtidigt kan examinationsformen också ses som en viktig, förberedande träning inför den kommande konsumtionsuppsatsen, som i hög grad handlar om att utveckla samma förmåga hos studenten.

Här följer lite vägledning, i punktform, för arbetet med presentationen:

- Börja med att tidigt i kursen, i arbetsgrupperna, formulera en tydlig och väl avgränsad fråga med relevans för kursinnehållet.
- Använd därefter lämplig internationell, vetenskaplig, empirisk forskningslitteratur (från minst tre ”peer-reviewed journals”) för att besvara frågan.
- Skapa slutligen en presentation med hjälp av visuella hjälpmedel (PowerPoint eller motsvarande), där ni redogör för er fråga och era svar samt drar slutsatser i relation till lärares praktiska arbete.
- Tänk också på följande saker under presentationen: Redogör för hur urvalet gått till; gör jämförelser mellan olika typer av forskning; kom med kritiska reflektioner; peka på tänkbar vidare forskning.
- Förbered er noggrant för tänkbara frågor ni kan få på presentationen.
- Observera att den sista sidan/sliden i presentationen ska innehålla de fulla referenserna till den forskning som använts, men att referenserna också ska anges i kortad form, t.ex. ”Andersson (2015)”, i relation till enskilda forskningsresultat som presenteras på olika sidor/slides.

Presentationerna bör vara cirka 15 minuter långa, med ytterligare 5-10 minuter för diskussion. Titlarna (gärna säljande och träffande sådana) till presentationerna, och även namnen på gruppmedlemmarna, meddelas till kursansvarig senast kl. 9. fredagen den näst sista kursveckan, så att ett schema kan skapas. PowerPoint-filen (eller motsvarande) skickas till ansvarig lärare senast kvällen före presentationerna hålls.

Möjliga betygsgrader på presentationen är U och G. För att erhålla betyget G måste studenten kunna visa att han eller hon uppfyller betygskriterierna (se nedan). Möjlighet till komplettering ges till studenter vars presentation bedöms ligga strax under G-nivån.

Obligatoriskt deltagande i seminarierien

Seminarierien i UK5 är ett obligatoriskt moment. Det innebär att studenten inte får missa något av de fem seminarierna under kursen. Skulle det ändå ske måste studenten komplettera med en skriftlig uppgift (se vidare under rubriken "Omexamination" på nästa sida).

Övrigt

För att erhålla ett sammanfattande kursbetyg måste den studerande ha fullgjort både salstentan och presentationen samt deltagit i seminarierien. Det sammanfattande kursbetyget avgörs av betyget på salstentan.

De studerande som erhåller betyget G eller VG på kursen är därmed klar med den. Det är alltså inte möjligt för studenter som fått betyget G att göra om salstentan för att på så sätt försöka få VG.

OMEXAMINATION OCH KOMPLETTERING

De studerande som ännu inte är godkända på kursen erbjuds två ytterligare tillfällen att fullgöra salstentan, presentationen och/eller det obligatoriska momentet. Dessa erbjuds inom loppet av ett år och innefattar samma examinationsvillkor (t.ex. samma kurslitteratur) som vid det första tillfället. För att delta i omexamination 1 och 2 krävs inte att den studerande deltagit vid tidigare examinationstillfällen. Det är alltså möjligt att välja omexamination 1 eller 2 som första examinationstillfälle. Om en student inte är godkänd efter de tre första examinationstillfällena erbjuds ytterligare tillfällen, men då gäller det innevarande läsårets examinationsvillkor.

- För att få delta i salstentan behöver studenten anmäla sig. I regel är sista anmälningdag **senast tio (10) dagar före tentamensdatum**, men då avvikelser kan förekomma är det viktigt att studenten själv kontrollerar detta. Gå in på *Studentens tentamensguide*: <http://www.student.liu.se/tenta/regler?l=sv>. Där finns all information studenten behöver för att anmäla sig till och kunna delta i tentamen.
- För *presentationen* gäller att studenten individuellt skickar in en PowerPoint-presentation (eller motsvarande) med inspelad berättarröst alternativt 2–3 sidors ackompanjerande text (som mer i detalj redogör för innehållet i presentationen) till kursansvarig. Observera att innehållet i presentationen måste vara nytt om studenten tidigare prövats och erhållit betyget U. Observera också att en student som bidragit fullt ut i förarbetet till presentationen, men som inte är med på själva presentationen, kompletterar gruppens presentation med inspelad berättarröst alternativt 2–3 sidors ackompanjerande text.
- För *seminarieserien* gäller att en student som missar ett seminarium måste ta igen det med en kompletterande skrivuppgift. Detta kan ske under kursens gång eller i samband med omexaminationsdatumen. Uppgiften, som ser likadan ut för samtliga seminarier, lyder på följande sätt: (1) Välj ut tre begrepp, idéer, fenomen, eller dylikt, som lyfts fram i den kurslitteratur som behandlades på det missade seminariet. (2) Behandla dessa begrepp (eller motsvarande) i en utredande text, t.ex. genom att klargöra olika definitioner av dem, genom att problematisera dem på olika sätt, genom att koppla dem till lärares praktiska arbete, etc. (3) Skicka kompletteringen till den ansvarige lärarens urkundsadress (om den sker innan det första omtentamenstillfället): Paul (pauho34.liu@analys.arkund.se), Sofia (sofkv30.liu@analys.arkund.se), eller Daniel Gustafsson (daniel.gustafsson@liu.se). Ingen återkoppling, utöver att kompletteringen godkännes eller underkännes, ges av läraren till studenten. Omfång: 2–3 A4-sidor, Times New Roman, 12 punkter, 1,5 radavstånd. Observera: Om kompletteringen inte skett *innan* det första omtentamenstillfället ska den skickas till kursansvarig istället för till campusläraren.

BETYGSKRITERIER

För att studenten ska erhålla betyget **Godkänd (G)** på kursen krävs följande:

- Deltagande i hela seminarieserien, alternativt genom komplettering.
- I samband med salstentan ska den studerande kunna:
 - redogöra för centrala vetenskapliga begrepp inom ramen för kursen.
 - redogöra för sociala processer betydelse för elever i skolan.
 - redogöra för olika principer för ledarskap i klassrummet.
 - redogöra för olika strategier för konflikthantering.
 - redogöra för olika perspektiv på mobbning och antimobbningmetoder.
- I samband med presentationerna ska den studerande kunna:
 - introducera och legitimera en tydlig och väl avgränsad fråga.
 - redovisa sökvägar och urvalskriterier vid litteratursökningen i relation till frågan.
 - redogöra för relevant utbildningsvetenskaplig forskning i relation till frågan.
 - dra tydliga slutsatser i relation till lärares praktiska arbete utifrån forskningsresultat.
 - svara på frågor i relation till innehållet i presentationen.
 - genomföra en gruppbaserad självvärdering av arbetet.
 - granska de andra gruppernas presentationer (vilket kräver fysisk närvaro).

För att studenten ska erhålla betyget **Väl godkänd (VG)** på kursen måste samma krav som under godkänd uppfyllas. Därtill krävs att studenten uppvisar analytiskt djup, dvs. att han/hon utifrån självständigt och nyanserat förhållningssätt använder de vetenskapliga teorierna och begreppen för att besvara frågorna.

Underkänd

Att inte uppfylla kriterierna för godkänd innebär att studenten erhåller betyget **Underkänd (U)** på kursen. Studenten bör också känna till att fusk i samband med examination hanteras av disciplinnämnden vid Linköpings universitet:

<http://www.student.liu.se/regler-rattigheter-sakerhet/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv>

LITTERATUR

Böcker – kan köpas i bokhandeln

Thornberg, Robert (2013). *Det sociala livet i skolan: Socialpsykologi för lärare*. 2:a upplagan. Stockholm: Liber. [300 sidor]

Utdrag ur böcker/antologier/tidskrifter – erhålls via Lisam

Om ledarskap:

- Aspelin, Jonas (2014). Om relationers betydelse för elevers prestationer. I J. Aspelin, *Inga prestationer utan relationer: Studier för pedagogisk socialpsykologi*, (s. 23–34). Malmö: Gleerups. [17 sidor]
- Ogden, Terje (2003). Principen om lägsta effektiva ingripandenivå. I T. Ogden, *Social kompetens och problembeteende i skolan: Kompetensutvecklande och problemlösande arbete*, (s. 175–177 + 183–200). Stockholm: Liber. [18 sidor]
- Samuelsson, Marcus (2017, kap. 2). *Lärandets ordning och reda: ledarskap i klassrummet*. Stockholm: Natur & Kultur. [15 sidor].
- Samuelsson, Marcus & Colnerud, Gunnel (2015). Student teachers' perceptions regarding the challenges of leadership. I D. Garbett & A. Ovens (red.), *Teaching for tomorrow today* (s. 312–320). Auckland: International Association of Teachers and Teaching (ISATT) and Edify Ltd [9 sidor].

Om konflikter:

- Ekeland, Tor-Johan (2006). Medling. I T-J. Ekeland, *Konflikt och konfliktförståelse*, (s. 213–228). Malmö: Liber. [15 sidor]
- Eklund, Sven & Fältsjö, Jörgen (2013). Synen på konflikter. I S. Eklund och J. Fältsjö, *Konflikt! Ska det vara något att bråka om?* (s. 17–26). Lund: Studentlitteratur. [10 sidor]
- Ellmin, Roger (2008). Vad är en konflikt? I R. Ellmin, *Konflikthantering i skolan – den andra baskunskapen*, (s. 10–22). Stockholm: Natur & Kultur. [13 sidor]
- Hakvoort, Ilse (2012). Skolans uppdrag och konflikthantering. I I. Hakvoort och B. Friberg (red.), *Konflikthantering i professionellt lärarskap* (s. 19–26 & 33–42). Malmö: Gleerups. [18 sidor]
- Szklarski, Andrzej (2007). Conflict experience: A phenomenological study among young people in Sweden. *Scandinavian of Educational Research*, 51(4), 369-383.

Om mobbning:

- Brolin Låftman, Sara; Modin, Bitte & Östberg, Viveca (2013). Cyberbullying and subjective health: A large-scale study of students in Stockholm, Sweden. *Children and Youth Services Review*, 35(1), 112-119. [8 sidor].
- Eriksson, B., Lindberg, O., Flygare, E., & Daneback, K. (2002). Frågor kring mobbningens ramar och former. I B. Eriksson, O. Lindberg, E. Flygare, & K. Daneback, *Skolan – en arena för mobbning* (s. 124–132). Stockholm: Skolverket. [9 sidor].
- Horton, Paul (2016). Unpacking the bullying doll: Reflections from a fieldwork at the social-ecological square. *Confero*, 4(1), 71-95. [15 sidor].
- Horton, Paul (2018). The bullied boy: masculinity, embodiment, and the gendered social-ecology of Vietnamese school bullying. *Gender and Education*. DOI: 10.1080/09540253.2018.1458076. [14 sidor].
- Kvist Lindholm, Sofia (2017). Students' reproduction and transformation of norms incorporated into a programme for social and emotional learning. *Ethnography and Education*, 12(3), 294-310. [17 sidor].
- Pascoe, C. J. (2013). Notes on a Sociology of Bullying: Young Men's Homophobia as Gender Socialization. *QED: A Journal in GLBTQ Worldmaking*. Inaugural Issue: 87-104. [16 sidor].

- Svahn, Johanna (2012). School bullying: Definitions, explanations and counteractive implementations. I J. Svahn, *The everyday practice of school bullying*, (s. 15-33). Uppsala Studies in Education, 129. Uppsala: Uppsala universitet. (Avhandling) [20 sidor].
- Thornberg, Robert (2018). School bullying and fitting into the peer landscape: a grounded theory field study. *British Journal of Sociology of Education*, 39 (1): 144-158.

Myndighetstexter – laddas ned från nätet:

- Brottsförebyggande rådet (2009). *Effekter av anti-mobbningsprogram – vad säger forskningen?* Stockholm: Brottsförebyggande rådet. [25 sidor]
http://www.bra.se/download/18.cba82f7130f475a2f180003644/1310043553929/2009_effekter_a_n_t_i-mobbningsprogram.pdf
- Skolverket (2011). *Utvärdering av metoder mot mobbning*. Rapport 353. Stockholm: Skolverket. [Kapitel 1, 5, 8 och 9; 100 sidor]
<http://www.skolverket.se/publikationer?id=2498>
- Sveriges Riksdag (2010) *Skollag*. Stockholm: Sveriges Riksdag. [Kap. 6]
http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800#K6

Referenslitteratur till presentationsuppgiften och konsumtionsuppsatsen (icke-examinerande):

- Booth, Andrew; Papaioannou, Diana & Sutton, Anthea (2012). *Systematic approaches to a successful literature review*. Los Angeles: Sage.
- Eriksson Barajas, Katarina; Forsberg, Christina & Wengström, Yvonne (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap*. Stockholm: Natur & Kultur.

KURSVÄRDERING

Enligt högskoleförordningen ska studenter som deltar i eller avslutar en universitetskurs ges möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen. Inom den här kursen sker detta genom Linköpings universitets elektroniska kursvärderingssystem (KURT). När kursvärderingen öppnas får alla studenter som är registrerade på kursen ett mail med en länk till studentportalen, där en enkät kan fyllas i. Kursansvariga uppmanar alla studenter att ta denna chans att förbättra ämneslärarutbildningen vid Linköpings universitet för kommande studenter. Utöver detta ansvarar lärare för att kursen fortlöpande utvärderas inom respektive kursgrupp.

KONTAKTINFORMATION

Kursansvarig

Paul Horton: 013-28 46 42; paul.horton@liu.se

- Vid övergripande frågor rörande kursen, t.ex. studiehandledning, schema eller litteratur.

Kurslärare

Paul Horton: 013-28 46 42; paul.horton@liu.se

Sofia Kvist Lindholm: 013-28 29 08; sofia.kvist.lindholm@liu.se

Daniel Gustafsson: 013-28 29 36; daniel.gustafsson@liu.se

- Vid frågor rörande enskilda seminarier i kursen.

Kursmentor

Åsa Howchin Wallén: 0120-83317; asa.howchin-wallen@liu.se

- Vid frågor rörande lärares praktiska arbete.

Kursadministratör

Elisabeth Augustsson: 013-28 20 31; elisabeth.augustsson@liu.se

- Vid frågor rörande administrativa ärenden, t.ex. Lisam, LADOK eller byte av grupp.

Programadministratör

Sophia Leo Grelsson: 013-28 21 69; sophia.grelsson@liu.se

- Vid frågor rörande studieavbrott och avregistrering.

VFU-team

Hemsida: <http://www.liu.se/utbildning/program/larare/student/vfu/faltorganisation/vfu-teamet?l=sv>

Camilla Prytz (VFU-koordinator för 7-9 & gymnasium): 011-28 27 80; camilla.prytz@liu.se

- Vid frågor rörande VFU: placering, handledare och annat som rör studentens VFU.

Studievägledning

Hemsida: <http://www.liu.se/utbildning/program/larare/student/studievagledning?l=sv>

Anna Bergman eller Kristin Sjölander: 013-28 20 88; studievagledare.larli@uv.liu.se

- Vid frågor rörande studiegång, byte av program, studieuppehåll m.m.

Övriga frågor: Fråga i första hand dina studiekamrater eller din campuslärare.